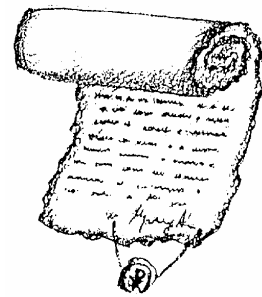

Hírlevél

A NAGYTÉTÉNYI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG
BELSŐ LAPJA

2001. 10. 05. templomszentelés ünnepe

IX. évfolyam 5. szám

Úton egy új világ felé

Egyszer volt, hol nem volt;

Volt egyszer egy ministránsverseny, melynek győztese eljuthatott Rómába, a Szentatyához. Csodák-csodájára a versenyből mi is győztesen kerültünk ki.

Róma meghódítása előtt több próbát kellett kiállnunk, többek között két előtalálkozót. Az első akadályt könnyen vetjük (nem voltunk ott), de a másodikkal már nagyobb gondok voltak. Alvás és fürdés helyett (mondván az autópályán sem lesz fürdőszoba), csak röhögőgörcsöt kaptunk. Az első próbákat sikeresen kiálltuk, ám a neheze még hátra volt...

Elérkezett a várva várt nap, ám a cél még 30 órányira volt-busszal. Eleinte azt hittük, hogy ez a próba nekünk semmi-ség lesz, de az órák múlásával rájöttünk, hogy tévedtünk. Mire a buszon éppen elszenderedtünk volna, megérkeztünk éjfélre Velencébe. Ott sokat sétáltunk, hajókáztunk, ami felettébb jót tett bizonyos testrészeinknek. Hajnali 2 órakor végre már ágyba szeretnénk volna jutni, de a vezetők sajnos csak buszüléssel szolgálhattak. Mikorra végre el is aludtunk volna, jött 1/27-kor a reggeli ima. Még aznap sikerült elérnünk a négyszögletű kerek Róma egyik sarkát, ahol a kacsalábon forgó palotánk állott. Azért tegyük hozzá, hogy habár: minden út Rómába vezet, nekünk még sem sikerült egyből megtalálnunk a helyes utat.

Weöres Sándor: Kereszt – árnykép

A keresztnak felső
ága égre mutat,
nagy örömhírt tudat:
„itt van a te utad”

a kereszt két karja a légből szétszalad,
rajta sovány kezek tört vért virágnak:
„vigyázz: ő a lélek, de a test megszakad,
kétfelé visz ösvény s te szabad vagy, szabad”

a keresztnak alsó
ága földre mutat:
„vesződj: itt áss kutat,
lásd benne arcodat.”

Ott mindenki felavatta saját fürdőszobáját, s ágyát, de nem sokáig tarthatott a hetedhét országra szóló vigadalom. A próbák kiállása miatt jutalmat érdemeltünk, megismerkedhettünk az olasz tengerparttal. Minden nap komoly túrák vártak ránk a 42 fokos hőségben. Miután lejártuk a lábunkat, este 11 órára sikerült hazaérnünk, a riasztó csengése előtt. A fizikai megpróbáltatások mellett, lelki örömök is vártak ránk, pl.: a napi misék, kiscsoportos foglalkozások, s a németek által szervezett „igeliturgia” (ami egy kicsit, a 21. századi rock stílusú zenére emlékeztetett minket).

Elérkezett a nagy nap, amikor láthattuk a pápát, aki köszöntött is minket magyarul. A magyar keresztény lovagok (azaz mi), lelkesen köszöntötték földi uralkodójukat. De ezen a felejthetetlen napon is elérkezett az este, másnap fáradtan, kicsit szomorúan, bár élményekkel gazdagon indultunk haza.

Az odafele tartó utazás során szerzett tapasztalatokból merítve, a haza fele tartó utazás nehézségeit már könnyebben vettük, s az

út is rövidebbnek tűnt. Mikor átléptük kis országunk határát, elkezdtek szervezni az utótalálkozókat, melyek még azóta is szervezés alatt állnak.

Aki nem hiszi, járjon utána:

Tarcsai Nikolett, Kuzmich Dorottya
Kuzmich Kinga, Szeibert Katalin

„Ha arra törekszel, hogy az örök mértéket kövesd: ne botránkozz azokon, kik nem erre igyekeznek, hanem törekvéseik ingadozva ágaznak a sokféle véges és változó mérték között.

Ne azt nézd, hogy mijük nincsen, hanem, hogy mijük van, mert még a legnyomortalabbnak is van olyan lelki kincse, mely belőled hiányzik. Kifogásolni, fölényeskedni bárki tud; tanulj meg mindenkitől tanulni.”

„Szereteted ne olyan legyen, mint az éhség, mely mohón válogat ehető és nem ehető között; hanem, mint a fény, mely egykedvűen kiárad minden előtte levőre.”

/ Weöres Sándor /

NEGYVENÖT ÉVE TÖRTÉNT

Negyvenöt éve történt Budapesten, az országháznál, hogy valakik a tüntető tömegbe lőttek.

A tűzparancsot kiadók riadalma nem ok nélküli volt. Egy földre taposott, nem sokkal előbb még engedelmes vastapsra kényszeredett ország keserősége, végső felháborodása vitte, szinte robbantotta utcára az embereket. A kegyetlen kiskirályok támaszának, a szuperhatalomnak csaknem két hétre volt szüksége, amíg a döntési és intézkedési láncon

végigfutott: El kell taposni a magyarok forradalmát. De ez alatt Rákosi rendszere romjaiba roskadt. A névadó és az „élcsoport” csúcsa szanaszét futott. Irányító nélkül maradt fegyvereseik szerencsére ritkán döntöttek sortűz mellett, jobbnak látták szétszéledni, bujkálni. Az eltaposási hadműveletet a világ legnagyobb hadserege „jól” és gyorsan lebonyolította. Előkészítésül kivontatta Pest utcáiról a kiégett tankokat, kicsalta a forradalom katonai vezetését, majd ha szükségét látta, háztömböket lőtt széjjel, épületeket döntött romba. Nagyon kemény megtorlás következett a „munkásosztály árulóival” szemben. Majd az „ellenforradalmat” utolsó leheletéig megbélyegző kádári, úgynevezett puha diktatúra. Hiszen két tanulságot gyorsan leszűrhetett ország, világ:

- erre az országra a teljes szellemi és fizikai diktatúrát tíz évig sem lehetett rákényszeríteni,
- az oroszoknak nem kell tartania a másik szuperhatalom beavatkozásától, érdektelen terület vagyunk az USA számára.

Napjainkban elkerülhetetlen az összehasonlítás: Ugye mennyire nyilvánvaló, hogy mindenki tudni szeretné, ki adott parancsot a new yorki és washingtoni öngyilkos repülősovknek. És az is, hogy naponta számot adnak arról, mennyi az áldozat.

Mi nem tudunk számot adni: Mennyien estek 56-ban a sortűzek áldozatául? Mennyien estek a harcok áldozatául? Mennyi az országból menekülni kényszerült és az országot a jobb élet reményében elhagyók száma? Mennyi a kivégzettek pontos száma? Mennyi a megcsönkült és a megtorlásban sérült családok száma?

Nagytétényben (és a XXII. kerületben) 1956-ban nem volt harci cselekmény. A nagy-tétényi Nemzetőrség parancsnokát dr.Fáy Ferencet és Zrínyi Jánost (akik máshol sem harcoltak) 1958. március 14-én kivégezték.

A XXII. kerületi római katolikus plébániák halotti anyakönyveiben 1956. október23 és november 08 között a következő, a forradalommal kapcsolatba hozható halálesetek találhatóak (a nem római katolikus 56-os halottakról egy későbbi számban írunk):

Plébánia	Név	Született	Meghalt	Lakás	Megjegyzés
Bfok-Belváros	Petri Ilona	28 éves		Leányka u. 60	sorozatlövés
Bfok-Belváros	Bányai Vilmos	20 éves		Leányka u. 45/a	sorozatlövés
Bfok-Belváros	Takács Anna (Balázs Károlyné)	42 éves		Hosszúhegy u. 22	puskalövés
Bfok-Belváros	Schäffer Gyula	28 éves		Péter-Pál u. 32	fejlövés
Bfok-Belváros	Havrán István	22 éves		Alsósás u. 34.	tüdőlövés
Bfok-Belváros	Prohászka Éva	28 éves		Dózsa Gy u. 99. (Baross)	aknaszilánk
Bfok-Belváros	Zvolenszky János	48 éves	nov. 08	Csányi u. 4.	szívbenulás (ijedtében)
Bfok-Belváros	Budafoki Géza	21 éves	nov. 08	Orsovai u. 7.	fejlövés
Bfok-Belváros	Heremiás (Jeremiás?) János	1915	okt. 26.	Bfok Ujtelep III. ép.	mellkas lövés
Budatétény	Spirk Endre	1910	nov. 06.		bombaszilánk (gk.vez.)
Baross G. telep	Gattyán János	1916	nov. 04.		tüdőlövés (rendőr)
Bfok-Felsőváros	nincs				
Nagy-tétény	nincs				

(Az anyakönyvből nem derül ki, hogy hősök voltak-e vagy ártatlan áldozatok, meggyőződésükért haltak-e meg vagy szerencsétlen véletlenből. Az sem, védők voltak-e vagy esetleg támadók. A többi felekezet anyakönyveiben szereplőket és a kerület további kivégzettjeit is szeretnénk összeírni.)

Liturgia és egyházzene I.

A liturgia 2000 éve

Néhány év óta templomunkban szinte minden vasárnap a 10 óras Szentmisén időnként feláll egy kis csapat és rázendít egy énekre. Általában egyszólamban énekelnek, néha magyarul, néha latinul, hol egyszerre, hol szólistával, és előfordul, hogy az egész hívő sereget megpróbálják bevonnai énekükbe. De miért van erre nekünk szükségünk?

Ha néhány mondatban megpróbáljuk átfogni a katolikus liturgia történetét, hogy kicsivel később végiggondolhassuk az egyházzene szerepét ebben a folyamatban, először időszámításunk

után 33-ba kell visszamennünk. A halála előtti éjszakán Krisztus a kenyértörésben megalapította az Oltáriszentséget, a körülötte ülő apostolokból pedig létrehozta azt az Egyházat, mely azóta is él. Természetesen az ekkor bemutatott liturgia (azaz szent cselekmény) nem a semmiből jött létre hirtelen, hanem az akkor már létező zsidó hagyományokból alakult. Az őskeresztények évtizedek alatt kialakították a Jézus által ránk hagyományozott mise formáját, valamint a nap megszentelésére szolgáló imaórák, a zsolozsma rendjét. Hamarosan Ró-

ma vált az egyház központjává, és mintegy 300 évvel Jézus halála után az egész keresztény világban ugyanazt a liturgiát végezték. (Egy kicsit egyszerűsítek, és elfeledkezem néhány dologról, annak érdekében, hogy az egész folyamatot átlássuk.)

A következő fontos liturgikus reform a Tridenti Zsinat határozataiban található, melyek a XVI. sz. közepén léptek életbe. Ezek a határozatok a további és erősebb egységesítés irányába mutattak. Legközelebb a II. Vatikáni Zsinat eszközölt fontos változásokat. Első kinyilvánított határozataival 1965-ben

gyökeresen megváltoztatta az immár legalább 1400 éves rítusnak nemcsak elemeit, hanem egészét és szellemiségét is. A zsinat utáni évek eseményei pedig szinte minden tekintetben (legalábbis liturgikusan) túlszaladtak a zsinati atyák által elképzelt forgatókönyveken.

A II. vatikáni zsinat két nagyon fontos tekintetben változtatta meg az addigi liturgiát. Ezek közül az első szándékolt volt, és azóta is több forrásból nagyon gyakran hallunk róla. Ez a világi hívek szerepvállalásának fontossága az Egyház életében. A zsinat nemcsak liturgikusan egyik legfontosabb alaptétele ez, mely szükségszerűen változtatta a rítus sok-sok elemén. A másik fontos változást a liturgikus konstitúció 36. pontja hozta. Ez így kezdődik: "A latin nyelv használatát a latin

rítusokban meg kell tartani. Ezután néhány kivételes lehetőség engedélyezése következik: a zsinat szándéka szerint elsősorban az olvasmányoknál és magyarázatoknál van lehetőség az anyanyelv használatára. Nem kell most sokat bizonygatnom, hogy bizony az élet túlszaladt ezen.

Ebben a gondolatmenetben még nem válaszoltam a legelőször feltett kérdésre. De megpróbáltam megmutatni, hogy a kérdés miért vetődhet fel bennünk. Egy olyan területen kirándulunk, melyet eredetileg nem is óhajtottak megnyitni az emberek előtt, ezért nincsenek útjelző táblák, csak olyan amelyek felfelé mutat. Ez egy olyan kérdés, mely szinte 2000 éven át nem létezett. Megválaszolása nagyon hossza-

dalmas, de véleményem szerint nagyon fontos.

A Hírlevél által biztosított fórumon szeretném a jövőben szép lassan és fokozatosan vázolni azt amit erről tudni kell. Legközelebb szeretném áttekinteni a kétezer év egyházzenejének történetét. Ezután részletesebben megvizsgáljuk a mise és szolozsma szerepét és viszonyát ugyanebben az időszakban. A következő tíz évben, ha a Hírlevél ennek teret enged, végignézném az egyes tételek szövegi, zenei feladatát kezdve a mise bevonulási énekével, végezve a szolozsma Mária-énekével.

Koncz András

ZARÁNDOKÚTON VOLTUNK KALOCSÁN, HAJÓSON! SZÉP VOLT!

Induláskor az ég borús volt, de az égiek kegyesek voltak hozzánk, csak akkor esett az eső, amikor az autóbusszon ültünk.

Kalocsán először az érseki kincstárat néztük meg. 1990-ben létesült; zömmel a XVIII. és XIX. század egyházi tárgyait mutatja be. Az értékesebbek jelenleg Rómában vannak ezredévi kiállításon. A könyvtárat sajnos nem láthattuk, mert a „Széchenyi Terv” jóvoltából felújítás alatt van. Tíz órakor ünnepélyes szentmisét mutatott be Bábel Balázs érsek atya; koncelebráltak plébánosunk Balázs atya és Gábor atya. Érsek atya homíliájában a mai „feszült világról” beszélt. A „nem érdemes jónak lenni” gondolkodás helytelen. A gyűlölet és elkeseredés nem jó tanácsadók. Utalt Assisi Szent Ferencre, aki a török szultán elé járult a béke ügyében. (Sokan gyerekes gesztusnak ítélték.) Eredménye: Hazánkban a török megszállás alatt egyedül a ferenceseknek szabadott „lelket tartani” a magyarokban. **Záró gondolata:** „A szeretet erősebb a gyűlöletnél és a halálnál is.”

A székesegyház történetét és belső berendezését a sekrestyés nővér mondta el gazdag tudásával. A templom érdekessége, hogy orgonáján Liszt Ferenc is játszott, aki több alkalommal tartózkodott Kalocsán. Szobra a templomtéren áll. Érsek atyával megtekintettük a templom kriptáját. Jeles egyházi személyek nyugszanak itt. A kövezen jól látható az „első székesegyház” falvonulata, téglából. Nagyon megfogott ben-

nünket érsek atya közvetlensége és jó humora. Emlékképet kaptunk tőle:

„1000 éves a kalocsai érsekség”

„Imádkozzunk egymásért” felirattal.

Kalocsa város vidéki hangulatához tartozik a „Paprika múzeum”. Szép, rendezett utcák, terek. Történelmi események emléktáblái és sok-sok virág. A jó hangulatú és tartalmú ebéd után megnéztük a „Tájházat” jellegzetes kalocsai mintákkal ékesítve. Ritkaság számba menő a vasútállomás külső díszítése és az un. „Érseki váróterem” gazdag mintázata.

Második meglátogatott helyünk **Hajós** volt. Hajós centrumában a templom, az iskola, a plébánia, a kálvária összességében egy „ékszerdoboz”. A borús délutánon is világítottak, szinte ragyogtak a felújított épületek és a stációk kerámiából készült képei. A templom barokk, a volt érseki palota is. Ezek a szép épületek egy gondozott, zöld parkban. Büszkének lehetnek rá a hajósiak. Hajósi sétánk folytatása az un. „pincefalu” – pincészer meg-

A plébániai hittanórák és közösségi foglalkozások rendje:

Korosztály	Időpont	Helyszín	Hitoktató
Ált. Isk. 1-2. oszt.	szombat, 10 – ½ 12	Oratórium	Banga Viktória
Elsőáldozó csoport	szombat, 10 – ½ 12	Kápolna	Hámori Gyuláné
Ált. Isk. 4.oszt.	szombat, 9 – ½ 11	Márvány terem	Kálmán Gabriella
Ált. Isk. 5-6. oszt.	szombat, 9 – ½ 11	Oratórium	Hámori Gyuláné
Ált. Isk. 7-8. oszt.	szombat, 10 – ½ 12	Márvány terem	Kálmán Gabriella
Középfiskolások	szombat, 9 - ½ 11	Plébánia	Balázs atya
Egyetemisták	csütörtök este ½ 8	Plébánia	Balázs atya
Ifjúság	vasárnap este ½ 5	Oratórium	Németh András
Felnőttek	péntek este 1/28	Plébánia	Balázs atya

tekintése volt. 1100 pince sorakozik egymás mellett a kanyargó utcákon. A régiek mellé szépen illeszkednek be az újak. Ez a nem mindennapi látvány és a „kóstolók” emlékeztetések maradnak számunkra.

A harmincadik zarándokúton voltunk! Kalocsán és Hajóson. Szép volt!

(Faludyné Marika)

PIROSKA ÉS FARKAS

rohantak haza az énekkarról, zihálva hadarták nagymamának, hogy ég a Pentagon és öngyilkos repülők összedöntötték a világ legmagasabb felhőkarcolóját, aztán késő estig ültek a TV előtt.

Nagymama hitetlenkedve ment be a szobába, hogy megnézze a híreket. Mikor már harmadszor kezdték mutatni a szörnyű omlást, felállt és nagyon szomorúan kiment. A gyerekek persze nem bírták otthagyni a képernyőt, meg a kommentátorokat.

Piroska napokig szörnyülködött: - Mennyi ártatlan ember, szerencsétlenek, akik ott fenn rekedtek, aztán zuhantak száz emeletet, abban az iszonyú porban még a sértetlen is megfulladt -hajtogatta.

Farkas naponta szállította korosztálya legújabb híreit: - Az elnöki gépet is fel akarták robbantani! Óriási káosz volt a levegőben, amíg minden fent lévő gép leszállópályát nem talált magának! Az arabok még jobban utálják az amerikaiakat, mint a szerbek, sorban állnak bevetésre az öngyilkos merénylők! A szaudi milliost, ben Ladent vádolják, akik a CIA képzett ki a szovjetek ellen! Ő aztán biztosan kiszámította, mennyi üzemanyag kell a felhőkarcoló felrobbantásához. De az amcsiké a világ legmodernebb fegyverzete, majd lebombáznak minden terrorista tábor!

- Nagymama miért nem tetszik már szólni valamit? - nézett Farkas nagymamára.

- Nálunk is lesz ilyen támadás? Kérdezte Piroska.

- Remélem, mi nem vétettünk senki ellen, remélem minket nem gyűlölnék ilyen rettenetesen, simogatta meg nagymama Piroska fejét. Aztán Farkas felé fordult: - Bár a gonosznak mindegy vétett e valaki, meg az is mindegy neki, mi volt előbb, a tyúk, vagy a tojás.

Farkas kerekre nyitotta a szemét és csak nézett nagymamára. Aztán megszólalt: - Ne tessék haragudni nagymama, semmit sem értettem ebből. Hogy kerül ide tyúk, meg tojás?

- Jaj, ne haragudjatok, hogy ilyen érthetetlen vagyok, mindjárt elkezdem az elején. - mondta nagymama.

- Nagyon szomorú, hogy emberek hidegvérrel foglalkoznak azzal, milyen módon tudnak mennél nagyobb katasztrófát előidézni. De azt még szomorúbb látni, hogy él és virul, és ördögien dolgozik a Gonosz! Ezeknek a hideg fejű pilótáknak valamiért forró gyűlölet fűthette a szívét. Az USA most bosszút akar állni valahol. Ott az elszántság csak növekedni fog ellene, ismét visszavágnak. És így tovább. Az ördögnek mindegy, valakinek, valamikor igaza volt-e. Ő mindkét félnek azt súgja: ne hagyd magad, torold meg! És elindít egy spirált, egy negatív spirált, hogy egyre jobban süllyedjünk a gonoszságba, bűnbe. Hogy egyre jobban távolodjunk Istentől.

- Nem véletlenül mondta Jézus: Szeresd ellenségedet is! Talán nem úgy gondolta, hogy nyújtsd oda a védtelen kezdet, hogy simogatni, ölelgetni kell az ellenséget. De azt hiszem, úgy gondolta: ne állj bosszút, ne válts ki félelmet benne, ne a hiúságodra hallgass, képzeld magad az ő helyébe, gondolj az ő sérelmeire is. Vállalj egy kis áldozatot, keresd meg azt az ici-pici első lépést, amivel elindíthatod a jóság spirált. Hát ez a véleményem.

- De ajánlok én legyőzni valót nektek, vár a padlizsánkrém és a paradicsom!

ke.

***** Naptár *****

november

Egyházközségi nap: A következő egyházközségi napot nem novemberben, hanem jövő év tavaszán rendezzük.

december 01. szombat 15⁰⁰

Adventi koszorúkötés – mindenkit szeretettel várunk!

Adventben

„Szállást keres a Szent Család” hagyomány idén is lesz

Adventben, december 03-tól

Roráték reggel 06⁰⁰ órakor

KRÓNIKA

augusztus 15. Szép számban ünnepeltük Nagyboldogasszony ünnepét, templomunk **búcsúját**. A régi és az új plébánosunk koncelebrálta az ünnepi misét, majd azt követően a plébánia udvarán folytattuk az ünnepelést.

szeptember 4. Bp. Főváros Közigazgatási Hivatala Építésügyi Főosztály határozatot hozott, amelyben helyben hagyta a XXII. ker. Polgármesteri Hivatal elsőfokú határozatát és elutasította a hittanterem építése és fennmaradása ellen indított fellebbezést. Az **építkezés** azóta tovább folytatódik.

szeptember 16. **Veni Sancte** – ünnepi évnyitó szentmisén hívtuk a Szentlelket az új tanév kezdetén.

A Hírlevelet kiadja: a nagytétényi római katolikus egyházközség. Szerkesztik az erre jelentkezők, írják az egyházközség tagjai, ezért akik a lapban bármit olvasni, látni szeretnének, valamit hirdetni, felajánlani, kérni öhajtanak, vagy bármilyen ötletük van a lappal kapcsolatban, azok a következő személyeket keressék:

Szeibert András	(1225. Budapest, Batthyány u. 34.	Tel: (1) 424-0252),
Koncz Endre	(1225. Budapest, Tenkes utca 4/a.	Tel: (1) 207-5977),
Németh András	(2440. Százhalombatta, Erkel Ferenc krt. 46.	Tel: (23) 357-195).

A plébánia levelezsekényébe is be lehet dobni híreket, üzeneteket.

A Hírlevél megfelelő mennyiségű anyag összegyűlte után, vagy alkalomhoz kapcsolódva jelenik meg. Az újság korábbi példányai a plébánián igényelhetők.

2 oldal (1 lap) előállítási költsége mintegy 15 Ft. A költségek fedezésére adományokat elfogadunk.